

Darba lapa “Kā dzīvoja pirms 100 gadiem: fotogrāfijas stāsta”

“No liniem līdz kreklam”

1. Ieraksti tabulā katram vecvārda skaidrojumam atbilstošu vecvārdu!

AUST; STELLES; KODAĻA; SPRĒSLĪCA; PAKULAS; AUBE; PLŪKŠANA; SPAĻI

	Kulstot (sitot) īsā, savēlusies linu šķiedra tiek atdalīta un sakrājas zemē
	Vērpšanai sagatavota vilnas, linu vai pakulu sauja
	No šķiedras atdalītas linu vai kaņepāju stiebru paliekas
	Rīks kodaļas piestiprināšanai
	Sieviešu cepure, precētas sievas simbols
	Iekārta noteikta pinuma, blīvuma un platuma auduma veidošanai no iepriekš sagatavotiem šķēru un audu pavedieniem; aužamie stāvi
	Raujot, ar rāvienu dalīt (ko, parasti augu daļas) nost (no kā); šādā veidā dalot nost, vākt (ko)
	Izgatavot (audumu) aužamajos stāvos

2. Pasvītro tautasdziesmās priekšmetus, kurus atrodi ekspozīcijā “Zemnieku tradicionālais dzīvesveids 19. gs.” un uzzīmē tos blakus tautasdziesmai!

Es aizmirsu bāliņam
Linu kreklu nedevuse,
Kam bāliņš man aizmirsa
Linu sēklas sētuvē.

Kodeļa, sprēslīca
Pa namu dancoja;
Tautiņās aizveda
Vērpējiņu.

Sudraba stelles,
Dimanta ķemme,
Tā mana īstā māsa,
Tā mana audējiņa.

3. Savieno attēlu ar tā anotāciju (skaidrojumu)!

A

Linu mārks (neliels dīķis linu un citu stiebraugu mērcēšanai) Rēzeknes apriņķa Stirnienas pagasta Jaungaiļu sādžā. 1926. gada vasara. Fotografēja Matīss Pluka

B

Luīze Kliņģere ar ratiņu vērpj linus (pavediena iegūšanai) Tukuma apriņķa Lestenes pagasta Priedes mājas pagalmā. 1930. gada 26. jūnijs. Fotografēja Matīss Pluka

C

Linu plūkšana Rēzeknes apriņķa Vidsmuižas pagasta Maltas-Trupu sādžā. 1926. gada augusts. Fotografēja Jānis Students

D

Vērpšana uz ratiņa Ilūkstes apriņķa Skrudalienes pagastā. 1927. gada vasara. Fotografēja Jānis Students

E

Dzijas tīšana uz "kraķa" (ierīce dzijas tīšanai) Ilūkstes apriņķa Lašu pagasta Kalnišķu mājās. 1927. gada 14. jūlijs. Fotografēja Pāvils Maik

F

Linu sukāšana (linu sagatavošana vērpšanai) Rēzeknes apriņķa Bikovas pagasta Meirānu ciemā. 1926. gada 9. jūnijs. Fotografēja V. Krustans

G

Linu atpoguļošana ar ķemmi (pēc pogaļu nociršanas kūlīti velk caur ķemmi, lai atbrīvotos no atlikušajām pogaļām) Rēzeknes apriņķa Vidsmuižas pagasta Bernānu sādžā. 1926. gada jūlijs. Fotografēja Matīss Pluka

H

Linu mīstīšana (lauzīšana) ar mīstīklu (ierīce, kas salauž linu sakaltušo miziņu un atdala to no smalkās šķiedras) Ludzas apriņķa Zvirgzdenes pagasta Vesperavas sādžā. 1926. gada vasara. Fotografēja Andrejs Punka